

„Novinky“ ve filosofii

Naprostá většina filosofů (i akademických, a dokonce právě akademických) nerozpozná ani to vsutku nové ve filosofii, když se někde objeví, ani jeho závažnost a nosnost pro další myšlení. Jestliže Kant kdysi řekl, že nejdříve musí přijít filosof a něco „udělat“, a teprve pak mohou přijít ti, kdo mohou psát o tom, co se ve filosofii stalo, vynechal jednu celou třídu tzv. „filosofů“, kteří znají kdeco a pamatují se kdejaký detail, ale rozpoznat kvalitu a dosah (důsaznost) nějaké myšlenky prostě nejsou mocni. Ovšem spolehlivě rozlišit tyto tři kategorie (pochopitelně pokud nejde o vysloveně křiklavé případy, které je lépe předem vyloučit) nemohou ani nefilosofové, ani „filosofové“ té třetí kategorie, a jen výjimečně někteří, které bychom zahrnuli do té druhé kategorie. A ti, co náležejí do kategorie první se obvykle příliš o druhé filosofy nestarají, leda tehdy, když se jim něco z jejich myšlenek hodí, aby si to mohli sami osvojit. A z těchto vyjmenovaných příčin dochází velmi často k tomu, že nové myšlenky celé současné generaci filosofů uniknou, a někdy teprve – často dost nahodile – v druhé nebo třetí filosofické generaci přijdou myslitelé, kteří ty první zpětně objeví a jsou zároveň schopni zvážít důležitost a použitelnost jejich nových myšlenek. A většinou k tomu dojde teprve tehdy, když ti pozdější na ty nové myšlenky přijdou sami a když s údivem zjistí, že už mají své předchůdce.

(Písek, 070823-2.)